

Lãng động

“Quảng Bình trong câu hát”

MINH NGUYỄN

Trong lúc hình ảnh Quảng Bình chưa “hạ nhiệt” đối với công chúng qua bộ phim Kong: Skull Island của đạo diễn Jordan Vogt-Roberts thì cuối tháng 3- 2017, Quảng Bình lại được nhắc đến với tần suất nhiều hơn, rộng rãi hơn với Chương trình “Quảng Bình trong lòng Hà Nội” lần đầu tiên được tổ chức tại Thủ đô. Đặc biệt, Chương trình nghệ thuật “Quảng Bình trong câu hát” nằm trong chuỗi hoạt động đã diễn ra thành công tốt đẹp. Chương trình đã để lại ấn tượng sâu sắc về lịch sử văn hóa, con người Quảng Bình anh hùng không chỉ với khán giả Thủ đô mà còn đối với khán giả trong cả nước.

Chương trình nghệ thuật “Quảng Bình trong câu hát” được Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch chọn khởi đầu cho chuỗi chương trình nghệ thuật chất lượng cao tổ chức tại Nhà hát lớn Hà Nội trong năm 2017 nhằm tôn vinh các giá trị văn hóa, lịch sử của con người trên các địa phương, các vùng miền trong cả nước và được diễn ra vào hai đêm 26, 27 tháng 3 vừa qua. Chương trình được thực hiện tại Nhà hát lớn Hà Nội nhờ sự quan tâm chỉ đạo của các đồng chí lãnh đạo tỉnh và những đơn vị, ban, ngành có liên quan; đồng thời nhận được sự ủng hộ giúp đỡ tích cực từ phía các cơ quan Bộ, ngành Trung ương và thành phố Hà Nội, trong đó có Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Bộ Thông tin và Truyền thông.

Xứng đáng là một chương trình nghệ thuật đỉnh cao, “Quảng Bình trong câu hát” không chỉ mang đến cho khán giả những cung bậc cảm xúc trầm, bổng của âm nhạc mà còn giúp khán giả cảm nhận, hiểu hơn về các giá trị lịch sử văn hóa, con người, vùng đất Quảng Bình. Những năm tháng chiến tranh với nhiều mất mát, hy sinh nhưng hết thảy những người con Quảng Bình vẫn dũng cảm, can trường, đương đầu với mưa

bom lửa đạn và tiếp tục xây dựng cuộc sống mới. Mở đầu cho chương trình nghệ thuật “Quảng Bình trong câu hát” là tổ khúc múa hát “Khúc tráng ca bên dòng Nhật Lệ” với sự tham gia của NSƯT Thanh Vinh - NSƯT Tố Uyên cùng với các nghệ sĩ đến từ Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam. Tiết mục đem đến cho khán giả tình yêu, niềm tự hào về mảnh đất Quảng Bình với bao truyền thống văn hóa tốt đẹp được gìn giữ cho đến tận ngày nay. Tiếp theo, chương trình được trải dài theo thời gian, mang dấu ấn không gian của vùng đất “địa linh nhân kiệt” qua ba phần chính: Thời hoa lửa, Ân tình đất mẹ và Quảng Bình ngày mới với sự tham gia của các ca sĩ, nghệ sĩ nổi tiếng như Trọng Tấn, Tân Nhân, Đăng Dương, Phương Thảo, Bùi Lê Mận... và các nghệ sĩ, diễn viên của Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam, Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam, Học viện Âm nhạc Huế, Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình. Đúng như tên gọi của từng phần, các tiết mục được xây dựng với nội dung hấp dẫn, sinh động, mang đến cho khán giả nhiều cảm xúc. Xuyên suốt chương trình là những ca khúc bất hủ vượt thời gian, sống mãi cùng năm tháng và được nhiều thế hệ yêu thích.

Những bài hát về *Thời hoa lửa* đã mang đến cho khán giả một cảm xúc thật đặc biệt, giúp khán giả hiểu hơn về mảnh đất, con người Quảng Bình anh dũng, kiên cường. Quảng Bình nơi địa đầu tuyến lửa Bình Trị Thiên đã đi qua biết bao trận chiến khốc liệt, nhưng con người nơi đây với truyền thống anh hùng, bất khuất luôn sẵn sàng công hiến, hy sinh vì quê hương, đất nước. Hình ảnh ấy như được sống dậy qua các ca khúc: Bình Trị Thiên khói lửa, sáng tác của nhạc sĩ Nguyễn Văn Thương, do NSƯT Đặng Dương trình bày; bài hát Nhớ về mẹ Suốt, sáng tác của nhạc sĩ An Thuyên, do NSƯT Thùy Linh - Bạch Trà biểu diễn; bài hát Trên biển quê hương, sáng tác Đức Trí, ca sĩ Lê Anh Dũng trình bày; bài hát Quảng Bình trong câu hát, sáng tác Xuân Đông, NSƯT Thùy Linh trình bày. Những bài hát đưa khán giả thốn thức về những năm tháng đầy gian khó nhưng rất đỗi tự hào trên mảnh đất nghèo khúc ruột miền Trung. Và, chính trên mảnh đất “địa linh nhân kiệt” ấy, đã sinh ra vị Đại tướng huyền thoại - người anh hùng dân tộc Võ Nguyên Giáp, cùng biết bao người con anh dũng khác đã đi vào sử, vào thơ, vào văn, vào nhạc của dân tộc, bao tấm gương anh hùng liệt sĩ đã anh dũng hy sinh cho Tổ quốc Việt Nam mãi mãi trường tồn.

Với 28 năm gắn bó với nghệ, công tác trong Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình, diễn viên múa Kiều Oanh được may mắn hóa thân vào vai mẹ Suốt trong ca khúc Nhớ về mẹ Suốt. Sau chuyến lưu diễn, chị Kiều Oanh xúc động chia sẻ: “Hình ảnh mẹ Suốt đã luôn in sâu trong tâm thức của những người con Quảng Bình. Tôi cảm thấy rất vinh dự khi được múa chính trong bài hát Nhớ về mẹ Suốt và vô cùng tự hào khi được đóng vai hình tượng Mẹ - người mẹ anh hùng, bằng mái chèo và trái tim yêu nước thiết tha không kể mưa bom bão đạn chèo đò đưa bộ đội qua sông vào Nam đánh giặc”.

Qua những ca khúc về Quảng Bình

Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình biểu diễn tại Chương trình “Quảng Bình trong câu hát” Ảnh: PHAN HÒA

mang sắc thái trữ tình, lãng mạn trong phần *Ân tình đất mẹ* khán giả sẽ hiểu hơn về tình đất, tình người Quảng Bình, mộc mạc mà đậm thắm, giản dị mà thắm sâu vào tận tâm hồn. Mỗi địa danh trên mảnh đất Quảng Bình đã tạo nguồn cảm hứng cho biết bao tác phẩm âm nhạc và những tác phẩm ấy đã ngấm vào con người Quảng Bình, tự nhiên như hơi thở để từ đó họ thêm yêu quê hương mình. Những địa danh ấy đi vào lời ca và song hành cùng với thời gian như: Huyền thoại trăng Nhật Lệ, Đưa em về Kiến Giang, Lời em cô gái Lệ Ninh, Chín nhịp cầu Gianh, Về Đồng Lê.

Màn tái hiện Hoạt cảnh: Hồ thuốc biển tấu khúc, do ca sĩ Thanh Oai và tập thể nghệ sĩ Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình biểu diễn lại là nét nhấn nhá đầy mới lạ của chương trình. Bằng lời ca dân gian mộc mạc, đối đáp của nam nữ thanh niên khi đi thuốc cá ở khe, suối, các nghệ sĩ giới thiệu đến khán giả cuộc sống lao động, sản xuất với nét văn hóa rất riêng của người dân Minh Hóa nói riêng và người Quảng Bình nói chung. Ca sĩ Thanh Oai chia sẻ: “Hồ thuốc là một làn điệu dân gian tôi rất yêu thích. Qua tiết mục tôi muốn giới thiệu cho khán giả Thủ đô cũng như du khách những

nét bản sắc văn hóa độc đáo của vùng quê miền núi Minh Hóa. Bởi vậy, tôi đã biểu diễn làn điệu hò với tất cả tâm tư, tình cảm của người con Quảng Bình”.

Nghệ nhân dân gian Đinh Thị Phương Đống (thôn Ba Nương, xã Xuân Hóa, huyện Minh Hóa) vui mừng nói: “Khi làn điệu dân ca Hò thuộc được đưa vào chương trình nghệ thuật “Quảng Bình trong câu hát”, đó không chỉ là niềm vui của bản thân tôi mà còn là của người dân Minh Hóa. Bởi qua đó cho thấy, Hò thuộc đang được khơi dậy, gìn giữ và trao truyền cho thế hệ sau”.

Nếu như *Ân tình đất mẹ* đậm thắm, trữ tình, da diết với tình yêu quê hương và giàu nghĩa tình thì những ca khúc *Quảng Bình ngày mới* mang đến âm hưởng vui vẻ, sôi động, đầy ấn tượng về mảnh đất, con người Quảng Bình hôm nay. Phần 3 với chủ đề “*Quảng Bình ngày mới*” cũng chính là phần cuối khép lại chương trình nghệ thuật “Quảng Bình trong câu hát”. Những ca khúc cuối vang lên đem đến cho công chúng cảm nhận về một Quảng Bình đang đổi mới từng ngày, niềm vui, niềm tin về mảnh đất từng gánh chịu nhiều mất mát, khổ đau nay bừng lên sức sống mới. Quảng Bình hôm nay đang hồi sinh mạnh mẽ, từng bước phát triển cùng đất nước. Hình ảnh đó được gửi gắm qua các ca khúc: Tình ta biển bạc đồng xanh, sáng tác Hoàng Sông Hương, do ca sĩ Lê Anh Dũng và Tân Nhân biểu diễn; Phố biển tình anh, sáng tác Hoàng Sông Hương, do ca sĩ Đinh Phương, Bạch Trà biểu diễn; Quảng Bình cất cánh, sáng tác Quách Mộng Lân, do tập thể diễn viên Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình thể hiện; Quảng Bình quê ta ơi, sáng tác Hoàng Vân, biểu diễn ca sĩ Thu Hà, Phương Thảo cùng tập thể nghệ sĩ. Ca sĩ Việt Danh cùng tập thể tốp ca nam nữ Nhà hát Ca múa nhạc Quân đội đem đến chương trình ca khúc Tướng quân Võ Nguyên Giáp như là lời tri ân và tưởng nhớ vô hạn của bao thế hệ người dân Quảng Bình đối với người Anh Cả của Quân đội nhân dân Việt Nam. Qua bài hát Phong Nha huyền ảo, sáng tác Lê Anh, lời thơ

Hoàng Vũ Thuật, do ca sĩ Bùi Lê Mận thể hiện đã cho khán giả chiêm ngưỡng vẻ đẹp kì vĩ của danh lam thắng cảnh trên mảnh đất Quảng Bình.

Để góp phần vào thành công của hai đêm diễn, ngoài những ca sĩ, nghệ sĩ nổi tiếng, dàn diễn viên thực lực của Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam, Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam, Học viện Âm nhạc Huế, thì tập thể 42 cán bộ, ca sĩ, diễn viên của Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình đã chăm chỉ tập luyện trước đó hàng tháng trời để có thể cống hiến cho khán giả những tiết mục xuất sắc nhất. Hiệu quả chương trình đã vượt ra ngoài mong đợi với sự cổ vũ, khen ngợi tích cực từ đông đảo khán thính giả trong cả nước. Thành công lớn nhất của chương trình đó là “Chương trình đảm bảo được chất lượng nghệ thuật, đem đến cho khán giả những cảm xúc, ấn tượng về lịch sử, văn hóa, con người của mảnh đất Quảng Bình anh hùng” như lời nhấn mạnh của Bộ trưởng Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch Nguyễn Ngọc Thiện.

Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình đã tham gia 5 trong tổng số 20 tiết mục và góp phần quan trọng vào sự thành công chung của 2 đêm diễn. Mặc dù đây là lần đầu tiên Đoàn trực tiếp tham gia biểu diễn tại “thánh đường” nghệ thuật Việt Nam, lại biểu diễn cùng với các ca sĩ, nghệ sĩ nổi tiếng, nhưng các ca sĩ, diễn viên của Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình đã tự tin thể hiện xuất sắc các ca khúc. Trước đó, Đoàn còn tham gia diễn 2 trong 5 tiết mục ca nhạc trong buổi khai mạc Chương trình “Quảng Bình trong lòng Hà Nội” vào tối ngày 25/3/2017 tại Vườn hoa và Tượng đài Lý Thái Tổ.

Để có được sự thành công đó, ngoài sự nỗ lực của tập thể cán bộ, diễn viên, Đoàn Nghệ thuật truyền thống Quảng Bình còn nhận được sự quan tâm, giúp đỡ, hỗ trợ kịp thời của các cấp, các ngành. Tập thể cán bộ, diễn viên Đoàn Nghệ thuật vô cùng xúc động khi ngay trước đêm diễn đầu tiên, Đoàn vinh dự

(Xem tiếp trang 21)